

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta este de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6ia, candu concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieriesterne 16 fl. v. a. pe unu anu seu 3 galbini mon. sunatoria.

Brasiovu 31/19 Martiu 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvania.

Adres'a, ce s'a tramisu dela Blasiu lui **Dr. Iosifu Hodosiu,** deputatu in diet'a pestana.

Domnule! Pre candu invingatorii dela 17 Febr. a. c. iubil6za pre totu endenea in celu mai mare entusiasmu, pro atunci noi de langa campulu libertatii ne aflamu cuprinsi de uimire pentru evenimentele cu totulu neasteptate, ba suntemu convinei, ca natiunea romana intr6ga, c6rea inainte de 19 ani a depusu in acestu locu juramentu solemn de credintia si alipire catra tronul si catra cas'a domnit6ria, cum si catra patri'a sa, st6 pre cugete si tiene unapusetiune de observare a celoru, ce se templa, deducundu la urmari funeste din stramuturile acelei dile.

Din cele, ce se petrecu conchidemu, ca strainii ar voli in presente a scirici buerosu, ca anim'a natiunei romane in una situatiune atatu de grea cum bate? in catrau? si pentru ce bate?

Ea inse le-a demonstratu in midiloculu entusiasmeloru fara margini prin insaei portarea sa. Ea le-a spusu una data seriosu si de repetite ori, ca bate numai si numai pentru dreptate si egalitate in patri'a sa auton6ma si independente; 6r' preste marginile aceluora nu are lipsa se tr6ca si preste pragutu patri'i nu voliezce se pasiesca.

Si dupa atatea vertuti si sacrificia secularia pentru tronul, dinastia, statu si pentru patri'a sa, ce avea natiunea se dor6sca decatu implenirea una data a celoru asteptari prea juste.

T6te inse in desiertu: ca-ce ea eludata in drepturile castigate mai fara de conditiuniapare sacrificata egoismului si egemoniei unei natiuni, a carei aspiratiuni neci candu nu voru ajunge pre culme.

Dar' timpulu nu e chiaru spre capetu. Natiunea incredintiatu in virtutea sa privesece in venitoriu cu sperare firma, ca acestu-a findu in man'a lui Ddieu 'lu p6te face, — si pentru santiani'a causei sale — 'lu va si face mai bunu si mai ferice.

Inse si pana atunci ea are se arate, oa posiede in ea spiritu de vi6tia si anima neinfranta, ca-ce altcum va fi tractata c6 si unu cadavru, oare se tereia de catra rapit6rie, si se imparte prin ascunsele lor. Prin urmare ea pretende dela fili si probe de vi6tia si de virtute. Ea i prov6ca pre ce e mai santu se nu'si uite de chiamarea lor si pretende se nu o paras6sca spre a fi tereita la mormentu, avendu dile si mai bune de traitu.

Domnule! Dta, care ai intielesu acesta voce si ai sciutu apretiu pre multu pretensiunea cea mai drepta a natiunei, ti ai implenitu detori'a de unu filiu credentiosu alu ei si alu patriei, candu in siedinti'a dietale din 8 Martiu a. c. ai redicatu cuventulu cu t6ta resolutiunea pentru sperarea autonomiei si independentiei Transilvaniei si a drepturilor n6stre egali.

On6re eroului atletu!

Si pre candu Dta ai indeplinitu fapt'a carea in impregiurarile presente caracteris6za pre barbatulu inspiratu de celu mai curatu semtiu nationalu si de celu mai mare patriotismu; pre barbatulu celu mai statornicu in principia si resolutu in lucrurile sale, pre atunci si noi indeplinimu una detoria placuta, venindu a'ti descoperi simtiemintele cele mai cordiali de stima si on6re.

Venimu Domnule! a'ti dechiar6, cumca t6te cele espresse in cuventulu dietale din 8 Martiu a. c., cu privire la nulitatea uniunei, ce se pretende c6 fapta, suntu spresioni ale animei n6stre.

Venimu a'ti spune, ca noi incuvenientiamu modulu desfasuratu in acea siedintia pentru deslegarea castiunei de uniune a Transilvaniei in oasu candu nu s'ar pot6 evita cu totulu — si ca cu conditiunile espuse de a i se pastr6 autonomi'a si independenti'a ne involimu.

Se p6te ca timpulu, ce ar fi in stare a'ti imparte tributulu cuvenitu pentru devotamentulu Dtale nu va veni curundu, fi inse securu, ca natiunea scie recun6sca pre filii ei credentiosi, 6r' istori'a nu va angust6 cu nedreptate atributtele, cari le-ai meritatu.

Ddieu si simtiemintele mobile, ce te-au condusu pana aici pre carier'a grea percursa se te conduca si pre venitoriu, si te asecuramu, oa aspiratiunile Dtale voru fi identice cu ale n6stre.

Primesce Domnule inca una data spresiuinea cea mai sincera a simtiemintelor n6stre de stima si de aderintia.

Blasiu 22 Martiu 1867.

(Urm6za subscrisorile, profesori, octatieni, parochi s. a.)

Brasiovu. Status quo in Transilvania? Din cele intemplete pana acum in Pesteu cu privire la marele Principatu alu Transilvaniei, cum si din cate se citescu in foile care treou de informate mai bine, s'ar par6 c6 cei carii se afla in timpulu acesta la putere au de cugetu seu a las6 cele mai multe trebi ale acestei tieri in statu quo, adica asi6 precum l'au gasitu ei, seu d6ca este c6 se schimbe pe unele, au se introducea masuri d6teritor6 de celea din Ungari'a. Intr'aceea orice se spune seu ca va reman6 in starea de mai nainte, seu ca se va schimba, mai la t6te se adange, ca ce se face si ce se lasa este numai de o c a m d a t a, adica provisoriu; legea austriaca de presa remane pentru m. Principatu alu Transilvaniei totu cea absolutistica austriaca deocamdata, 6ra legea maghiara de presa remane numai pentru Ungari'a deocamdata; tribunalele de mai nainte inoa se pastr6za deocamdata; 6ra in catu pentru gubernulu provincialu se pare ca stau in compane pentruca nu sciu ce se face cu elu. Totu cam asi6 li se intempla si cu adunurile municipale transilvane, se le redeschida seu nu, in casulu d'anteiu dupa care lege, dupa cea vechia aprobatala, dupa cele din 1791 (artic. XII) si din 1847 (art. II), seu se octroieze pe a Ungariei din 1848 carea inca este o improvisatiune c6 vai de ea, seu dupa ce ministerulu are mana libera, adica dictatur'a in mana, se face unu nouu experimentu cu o instructiune noua. Inse si dictatorii se vedu deocamdata ametiti si incurcati mai alesu prin parti'a lor, care pretinde o multime de prefaceri radicale; este inse f6rte interesantu a cunosce din aceleasi, cumca cei mai multi nu sciu spune, ca d6ca se va face tabula rasa, apoi ce se puna in locu. Inse nevoi'a cea mai mare este, ca in cele mai multe casuri nici nu se mai p6te face tabula rasa. Condicele austriace de legi se se delature; inse care alt'a se puna in loculu lor? Patent'a urbariala din Iunie 1854 se sufer6 modificatiuni cu privire la dieciueli, inse cine se cuteze a le face pe acelea? Legea cambiala se se schimbe oa a Ungariei, carea este multu mai rea, incatu ai da creditulu oea din urma lovitura de m6rte. Regulatiunile Sasiloru se se d6 preste capu; prin cine? Fara indoie6la prin dictatorii ajutati de parti'a boier6sca formata din sasi. Si apoi 6rasi ce cugeta dictatorii a pune in loculu aceluor regulative asi6, in catu romaniloru se nu le remana locu de proteste si nemultumiri?

Foile maghiare striga cu totuadinsulu dupa schimbarea personalulu mai alesu pe la tribunale si insira in contra lor o multime de abuzuri. Noi din partea n6stra ne impliniramu datorint'a in acestu punctu inca din v6r'a tre-

cuta pre catu ne suferia rig6rea legiloru de presa; astadi adaugamu ca schimbarea esentiala este a se face la tabl'a de apelu. Sub gr. Haller era p'aci se se intemple asi6 oeva, nu suferi inse cancelari'a unger6sca, carea pe atunci port6 de nasu pe a Transilvaniei.

Schimbe dictatorii nu ori cate voru vrea; un'a inse li se p6te spune inainte, ca decumva se voru lua numai dupa informatiuni private si dupa denuncioatiuni, din t6ta reorganizatiunea loru nu se va alege nimicu. Se p6te c6 si dictatorii noi se aiba t6ta bun'a vointia, ci d6ca ei nu voru suferi c6 se le stea in ajutoriu publicitate a cu luminele sale, pe totu pasulu voru orbeca. Batali6ne intregi de candidati voru misca t6te petrile, pentruc6 se apu6 ei in deregatorii. Au nu'i auditi cum striga mai multi pe t6te calile: Cei carii au sierbitu sub Bach, Schmeeling si Belcredi, seu ingrasiatu destulu, se mai facea locu si altora. Inainte de an. 1848 realegerea amplotiloru municipali trebuea se se intemple dupa lege totu la cate 3 ani si apoi acela care in trei ani pe langa platisi6ra de 50 multu 300 fl. m. c. pe anu nu 'si facea stare si avere, trecea seu de unu pradatoru, seu de unu natarau. Acelea era timpuri bune adaugu ei. Eea calificatiunea de functionari a nouilor candidati, adaugemu si noi.

Intr'aceea la t6te acelea planuri, vointie si dorintie problematice li se mai lungesce in cale si unu poporu, carele pana in an. 1848 se consider6 numai c6 vitele de jugu si de hamu ale boieriloru, cu care n'aru av6 se stea la nici o vorba. Pe acelu poporu, pe acei 6meni ii intempini astadi la toti pasii, in catu t6te meiestriile, de a'i tiene in ameti6la pana ce'si voru face altii mendrele, nu an folositu nimicu.

Dela ramur'a financiala au se fia departati din Ungari'a si Transilvani'a vreo 1400 deregatorii de t6ta categori'a, atatu pentruca aceia (c6 germani, boemi) nu cunoscu limb'a maghiara, catu si pentruca nu sunt pamenteni. Pe romani nu'i poti sc6te din ti6ra nici cu un'a din aceste cauze. In puterea aric. I dia 1847 se 'ntroduse limb'a maghiara in t6te deregatoriile; intr'aceea romanii stau nemiscati pe terenulu ocupatu de ei in an. 1863 et 4. Voru cutez6 dictatorii a calca in piti6re legea sanctionata de unu monarchu, carele este si regele lor? Partit'a dictatoriloru se prov6ca si in privint'a limb'ei la unitatea regatulu, c6 precum acela e unulu, asi6 si limb'a oficiala se fia numai un'a. Romanii se prov6ca la Elveti'a, Belgiu si Staturile unite nordamericane, in care incapu oate d6ua si trei limbi f6rte bine unele langa altele si se desv6lta mai anumitu in cant6ne, departamente, provincii, comune, sc6le, bisericu, diuarie, literatura fara umbra de periculu pentru statu si fara c6 se impedece regularitatea serviciulu publicu.

Cugetandu la atatea greutati cate se voru rostogoli in calea dictaturei la actulu reorganizarii marelui Principatu alu Transilvaniei; considerandu mile de interese incrucite si incurcate ale celoru d6ua mili6ne locuitori, o preste putintia a nu presupune, cumca insii dictatorii voru veni la cunoscentia si la convictiune, ca Transilvani'a trebue se'si aiba diet'a sa si ca aceea trebue se se conchiame catu mai curundu, prin urmare ca pana atunci d6ca si nu preste totu, oeva ce nici ca e de doritu, totusi cu privire la legile fundamentale si la reformele in r a d e o i n a t e de 18 ani, in catu acelea au fostu bine primite, se se pastreze unu felu de Status quo. —

Brasiovu 28 Martiu. Dupa ce unii 6meni ai partitei ajunse la putere au vedutu, cumca poporulu romanescu nici chiaru indemnata cu totu adinsulu nu voiesce a se bucura pentru 17 Febr. nici de buna voia si nici chiaru de sila, buna 6ra ca in Covasna (6 6re dela

Brasiovu), unde fusionistii în absența parochiului strabatură în biserică și înfipseră tricolora la iconostasiu, aceia și partizanii apucară altă metodă fundată pe calumnia și mințiuna! Foile din Clusiu o marturisesc însele, cumca nu le dau mână ea se publice toate blastamatiile câte le mergu parte subscrise parte anonime. În adevăr ca calumniile câte se vomescu asupra romanilor pe ascunsu, trebuie se fie insutitu mai nerusinate, decât cele care se publica. Fia de ajunsu a însemna din acestea numai vreo două că de exemplu. Ași mai anteu se publică în gazetele din Clusiu, cumca unu preot românesc din cutare comună ar fi amăgita pe unu calatoru spre a pausă la elu, era noaptea l'ar fi omoritu și despoiatu. Acesta făma cereală prin toate foile și gurile că o crimă fioroasă și inferătoare de ocler și națiune. După descriere oimnială trebuia se fie venerabilulu protopopu Tecaru (unitu). Abi trecuă câteva zile, după care se adevoră totu prin acele foile clusiane, că mințiun'ă loră a fostu în adevăr mințiuna boierescă, precum se dice în Romani'a, pentruca protopopulu Tecaru se afla bino și sanetosu în sinulu familiei sale neatinsu și neturburatu de nimeni. De ar' scorni foile romanesci asemenea calumnie despre vreunul preot sau protopopu neromnescu, ore ce s'ar întimplă cu ele? 2—3 ani temnită și 1000 fl. gl'oba în bani?! —

Dela unu timpu încôce antiromanii se aruncară asupra funcționarilor de naționalitate românească. După antiromani mai nici unu romanu nu merita vreo funcțiune publică, era mai acumitu districtulu Fugarasiului trebuie se se curatie mai nainte toturor teniturilor de totii funcționarii romanesci și dintre totii dn. prefectu I. Puscariu, „cavaleru austriacu, fostu Reichsrath, omu alu silei și alu întretinerii de partite” se fie înlocutu de altulu, care se pua odata capetu la toate nelegiuirile; intru asemenea și solgabiurelu Mohanu, carele cu ocaziunea așgerilor la Siarcai'a ar fi puscatu prin ferestră unu omu, se fie departatu indata. (Vedi Kol. Közl. Nr. 35 din 21 Martiu.)

În vresta sunt, se voru apară.

Între cele două gazete germano-sasesci din Sibiu decurgu cam de două luni, adică cam dela nascerea uneia din ele mai multe dispute, care neori ieu unu caracteru foarte iritiosu din partea celei mai tinere adică „Siebenbürgische Blätter”, cându din contra „Herm. Ztg.” merge mai multu numai aparanduse asié, în catu la cei cari o atace la rezista și cu logic'ă, înse și cu sarcasmulu întepatoru amar. „Kronst. Ztg.” înca se vediu silita a lua parte la acea cërta din casa înca și după retragerea bravului seu redactoru Dr. Eug. de Trauschensfels; caus'ă fî, ca tinerele și absurditicele „S. Blätter” însofiate de spiritulu libertatii boieresci traseră și pe această foia blandăca în diatribă fara voi'ă ei. „Sieb. Blätter” adică se pörta că și cum n'aru mai puté suferi nimicu ce este austriacu, sau adică după limbajulu cunoscutu, nimicu ce este „absolutisticu, octroatu și patentatu”. Națiunea sasescă întréga dela începutulu seu este unu octroy; absolutismulu o a tenutu și aparatu pe ea și mai nainte, și mai alesu de 180 ani încôce; absolutismulu austriacu a fostu singur'ă ei mantuire. Fara absolutismulu austriacu cetatile și orasiile sasesci nru mai fi astadi tocma pe atata de sasesci, pre catu sunt Aiudulu, Turd'ă Clusiu; toate acelea s'aru află în potestatea boierilor și satulu aru fi fostu iobagitu, era dnii Lindner și Schreiber aru scrie, astadi „Sieb. Blätter” în limb'ă maghiară. Ore tatalu dlui Schreiber, odinora conducatoru alu falangei sasesci de 22 inși în dietele Transilvaniei ar' fi cutezatu a spune boierilor în fața atatea adevăruri aspre și a le denegă sigilulu naționalu per absolutum, deca elu nu se radimă cu spatele în absolutismu?

Departu se fie dela noi, cu acestea reflecțiuni se voim a ne amestecă în cert'ă din casa a foilor sasesci și cu statulu mai pucinu a gloriifica vreunul absolutismu pe această lume afara de absolut'ă putere a legiloru întiepte și umane; amu aflatu înse cu cale a semnală și a constată și noi din partea noastră aceea ce decurge în timpul de fața în sinulu națiunii sasesci că conlocuitoru s' tierii, întocma precum au semnalatu și foile sasesci conflictulu dintre romani carele sparsese dela Novembre an. tr. încôce. Nu ca dora romanii s'aru bucură, ori că s'aru amăgi de asemenea conflicte dintre Altsachsen și Jungachsen, Deutsch und Saxo,

Turnverein și Schützenverein, nimicu din toate acestea, pentruca romanii știu foarte bine, cumca în momentul în care conducătorii cei mai întiepte și astadi érași neveduți ai națiunii sasesci le voru siopti unu Halt! dnii Lindner, Schreiber et C. își voru scoate caciul'ă, se voru bucura deca li se va dice că-si jucara rol'ă bine și voru reintra în linia. Între alți factori cari conserva și va conservă pe națiunea sasescă este — disciplin'ă. —

În Clusiu ese o a trei'ă gazeta politică în limb'ă maghiară sub redacțiunea dlui Nic. C. Papp (K. Papp Miklos) capacitate cunoscută în țier'ă, carea face totă onorea sementiei armăsesci din carea se trage.

Totu în Clusiu se vorbește de câteva săptămâni despre program'ă unei foi politice romanesce carea se fie în stare de a se naltia pe de asupra situațiunii și a țiené concurenția în spiritu și în principia cu cele mai mari foi din țier'ă. După opiniunea urdiloru acelei idei de o altă foia politică românească, aceeași ar trebui se ésa în formatu mare, celu puoinu de 3 ori pe săptămâna și ar costă până la 16 mii ficrini v. a. pe anu*).

Contra Domnii Redactori ai foiei „Siebenbürgische Blätter.”

Domni'ă v'ăstră v'ăți redicatu cu totă puterea cuventulu în contra nesunțieloru de a identifică pre sasi cu germanii. A'ți frantu câteva lanci în contra Deutschthümelei-ului. Onóre și lauda voue!

Am înse de a ve face atenti și respective a ve rogă, că, amici adevărati ai națiunii sasesci și conservatori ai individualității ei, se nu scapati din vedere aceea, ce e capulu lucrulu spre a scapă de Deutschthümelei.

Întielegu limb'ă națiunii sasesci.

Nu'mi potu ascunde strain'ă mirare, cându vediu, ca Dv'ăstră cu atal'ă resoluțiune luptati în contra germanisării, fara de a consideră limb'ă națiunii, ce voiti a scapă de perire.

Națiunea sasescă fara limb'ă sasescă, eu nu'mi potu întipoi. De aceea m'asiu bucură foarte, se vedu f'oi'ă Dv'ăstre esindu în limb'ă sasescă, adică în limb'ă poporului, ce voiti a conservă; și nu în limb'ă germană, în contra carei v'ăți redicatu cu totu dreptulu.

Acest'ă mi ar plăcé cu statulu mai vertosu, ca în limb'ă sasescă la romani le dice „Blochi”, și scriendu Dv'ăstră sasescu nu ne-ati p'ote dice „Wallachi”, care cuventu în limb'ă germană dă cauza la neintielegeri și pre ómeni mai neageri usioru p'ote se'i aduca la ougetulu, ca în Ardélu s'ar fi aflandu ceva poporu meritulu că se p'orte în spinare pre alte popóra. Acum eu su deplinu conviasu, ca Dv'ăstră că ómeni liberali și constituționali nu voiti a dá ansa la estu feliu de ougetu ratecitu.

Ve rogu, se nu'mi treceti cu vederea acesta rogare prea umilită și sum alu Dv'ăstre stimatoriu sinceru.

23 Martiu 1867.

Unu bloch dela Blasiu.

Pest'ă 22/10 Martiu 1867.

(G.) Dati-mi voia Dle Redactoru, că din cându în cându se ve soriu câte ceva din cele ce se petrecu aici. Dv'ăstră vedeti, ca ceea ce unii au doritu, dar' la ce multi nu s'au asteptatu, și de ce și mai multi s'au temutu — s'aintemplatu. Ministeriulu maghiaru nu numai e denumitu, dar' elu a și depusu juramentulu și si-a începutu funcțiunea sa; constituțiunea maghiară e restituită; legile maghiare mergu un'ă câte una reactivanduse: mergemu cu incetulu cu incetulu la 1848 și în 1848.

Cu ministeriulu maghiaru de o parte, și cu ministeriulu nemțiescu de alta parte — dualismulu este în deplin'ă sa vigóre; corpulu de integritate alu imperiului este taiatu în două bucati. Maghiarii de una și nemții de alta parte — sunt domniii situațiunii.

Se dice ca circumbulu de delegațiuni prevedute în operatulu comisiunii de 65, va țiené potentemente la olaltă acele două parti eterogene — pe maghiari și pe nemți. Dar' circumbulu țiene până ce de o parte este pl'ăia, é' de alta parte seninu. Ce va fi înse deca pl'ăia

*) Prin urmare ar și trebui se aiba 16.000 prenușeri siguri. —

va fi încetatu? Timpulu se va resenină, nătur'ă va fi limpede, — și fisic'ă ne areta, ca unu trupu taiatu în două nu p'ote se aiba viétia

Ómenii curiosi, mai alesu deca sunt și straini, potu se face experimente: ei nu le facu pe pelea loră ci le facu pe pelea popóreloru. Prin care experimente n'amu trecut de 20 de ani încôce! Beust, dlu ministru de esterne și de alte mai multe portfoliuri, mai voiesce unu experimentu — experimentulu dualismulu. Prevede înse ore dumniului, ca unde are se dooa acestu experimentu? Séu dora lucra pe o mană cu dlu Bismark? Nu ore fermenta elementulu germanu, pentru a se trage la Germani'a; nu ore favoréza elementulu maghiaru pentru a iritá celelalte elemente? Dar' unde este apoi elementulu care se țiene la unitatea imperiului? Éca vocea romanilor, croatilor, serbiloru, boemilor, ce strigă în contra dualismulu și țienu la unitatea adevărata a imperiului — nu se asculta. Ei bine! vomu vedé, la ce ne va duce și acestu experimentu alu dualismulu; vomu vedé cata durată va avé; vomu vedé deca durat'ă lui va fi macar atata cata a fostu durat'ă sistemelor trecut. Atata vedemu, că toate popórele Austriei, afara de maghiari și de nemți (dar' neci această nu toti), toate sunt în contra dualismulu. Ca-ci într'adeveru, cum e cu potința, și cum p'ote fi cu dreptu, ca nemții vreo 6—7 milióne și maghiarii vreo 5—6 milióne, se domnescă peste vreo 15—16 milióne slavi și peste vreo 3—4 milióne romani? Nemții au vrutu se domnescă singuri peste toate popórele din imperiu. Nu le-a succésu. Acum vreu a impartí această domnie cu maghiarii. Le va succede ore? N'asiu vre se credu. Simțulu naționalu și instinctulu de propria conservare e cu multu mai dezvoltatu și cu multu mai potente în romani și în slavi, decâtu ca această se nu se lupte din toate puterile în contra dualismulu; ei în dualismu nu vedu, nu potu vedé alta decâtu chiar' destructiunea imperiului și negațiunea a totu ce nu este nemțiu sau maghiaru; ei o a disu și o dicu și acuma, ca esistența și consolidarea imperiului este condițiunata dela implinirea dreptelor pretensiuni naționali ale toturor popóreloru din imperiu: această înse prin dualismu nu se p'ote, pentru ca dualismulu escluze și face imposibile ori ce independența națională și ori ce individualitate politică — afara de cea maghiară de o parte, și de cea nemțiescă de alta parte.

Așié, cum amu disu, constituțiunea maghiară e restituită; ministeriulu maghiaru e în funcțiune. Noi n'avemu de a ne bucură de această intru nemica; dar' neci n'avemu de a fi atatu de fricosi încatu se nu cutediamu a stá fație cu această era nouă, séu, deca vreti, cu această a două editiune a lui 48. — Noi facemu distincțiune în lege. Între legile maghiare dela 48, sunt unele cari taia în drepturile maiestatie ale monarhului; sunt altele cari vatema dreptulu de autonomia și independența alu țieriloru ce se țienu de asié numit'ă corónă St. Stefanu; mai sunt apoi éra altele parte din 48, parte din anii de mai nainte, cari sunt injurióse pentru slavi și romani, pentru limb'ă și naționalitatea acestora. Ei bine! Constituțiunea maghiară p'ote fi restituită; dar' aceste legi nu se mai potu restitui. Că suditu credinciosu alu Majestății Sale, dicu: revedeti și strafomati legile, ce taia în drepturile maiestatie; oá transilvanénu séu croatianu, dicu: suntemu gata a tractă cu voi că țiera liberă cu țiera liberă, dar' nu vomu primí legi ce ne impuneti fara voi'ă și contra noastră; că slavu séu romanu, dicu: stergeti legile ce nu me értă s'mi vorbescu limb'ă și se'mi dezvoltu naționalitatea în diet'ă publică a statulu.

Éca, Dle Redactoru, amu indigitatu în pucine cuvinte pusețiunea noastră de astadi. În specie ardelenii, romanii din Ardélu, au înaintea loră și trecutulu și prezentulu. Au conclusele loră naționali dela 48 și altele din anii mai tardii; au legile dela an. 1863. Ei totdeauna au protestatu în contra uniunii Transilvaniei cu Ungari'a; ei voru se protestá și acum. Ei au disu totdeauna și au dis' o cu totu dreptulu, ca uniunea se face în contra protestulu loră și fara ei și contra voiei loră; ei au se dicu această și acum. Uniunea fara invoierea liberă a romanilor ardeleni, nici odata nu va fi legală; și cu atatu mai vertosu nu va fi acuma, cându romanii ardeleni nu mai sunt numa locuitori séu suferiti în țier'ă loră, ci ei sunt și națiune regnicolăre, națiune politică a țierei. Cine o

face fara ei, o face in contra lor. Ei nu potu s'o face. —

Cronica esterna.

FRANCI'A. Situatiunea Europei facia cu cris'a presenta. Nemica nu ne pôte mai bine luminá despre pusatiunea de astadi a Europei, despre nisuintele si incordarile diplomatice si in generalu despre principale conducátorie in politic'a de astadi, decatu desbaterile de vre-o 4 dile in corpulu legelativu alu Franciei, care potu servi de busola spre a judecá, ca unde ne aflamu si unde potemu ajunge cu straformarile ce le progenerá politic'a principiului nationalitatii in Europ'a.

Cuventarea lui Thiers tinenta in 14 Martiu in corpulu legislativu despre relatiunile externe dede semnalulu la una lupta de 4 dile in acel'asiu. Tóte notabilitatile cele mai insemnate ale Franciei dimpreuna cu corpulu diplomaticu si principele Napoleone, generali, senatori erau de facia. Pe banc'a ministriloru se aflá min, Baroche, Rouher, Vuitry, Forcade de la Roquette si comisarii regimelui. Caudu se inaltá Thiers pe tribuna se facú unu scomotu, dupa care urmá o tacere de nópte. Tóta cuventarea lui Thiers, care tienú 4½ óre se reduce la glorificarea traditiuniloru scólei celei vechi diplomatice, care avea de principiu cumpan'a drépta européna (eculibriu) opunendoise teori'a presenta a principiului indreptarii nationalitatiloru, despre care dice, ca a produsu pretutindinea incurcaturu si calamitati, a resturnatu intregulu sistemul de state europene si anumitu pe Franci'a o-a derangiatu profundu dela anticulu ei rang. Reactiunea din Europ'a a aplaudatu cuventarea lui Thiers si principiale, pe care a basat'o. Diurnalele Ungariei inca facura asemenea, acelea diurnale, care mai nainte de 17 Ian. glorificá principiulu nationalitatiloru si provocanduse la densulu se luptá pentru drepturile nationale; ajungundu inse pe copaciulu de crastavete condamna politic'a principiului nationalu, cu ce scopu nu se cere agerime profetica de a gaci. Deci cu tóta imbuldírea materialulu se vedemu, pana incatu au crescutu penele reactiunii si ce prospectu le mai remane de a se inaltá in sboru spre nadusirea principiului nationalitatiloru. —

D. Thiers incepe dela seriozitatea starii lucrurilor in Europ'a, care se constatéza prin straformarile intreprinse in tóte statele de a imultí si imbnatati starea armata, si dice, ca legea propusa camerei inainte cu vr'o cateva dile intentionéza inarmari atatu de grandiose, pre cate Franci'a neci odata n'a vedutu. Celelalte poteri europene cu pusatiunea, ce o luara inca dovadescu, ca sunt fórté ingrijiate pentru fiitoriu. Austria, cu tóte ca are lipsa de pace, totusi imultiesce si reorganiséza armat'a. Itali'a tiene pe petióre o armata tare. Rusi'a, Spani'a Portugali'a Scandinavi'a Germani'a si chiaru si Angli'a arméza, pentruca prevedu apropianduse unu orcanu infricosiatu. Prusi'a prin poterea ei militaria cea extraordinaria a casinat singura a oeste inarmari generale si fontan'a tuturoru acestor'a sunt ideele de nationalitate latite preste totu, in favóre caror'a se constitué de nou popórele si tóte se dau preste capu. Mai nainte de acést'a inse principiulu ecilibriulu europénu condúse destinele statelor, si acést'a a fostu unu principiu realu, ér' nu numai combinatiuni góle si arbitrare, dupa care statele mici avea o rola insemnatória, ca se impingea inainte spre a impededá atacurile poteriloru mari. Tóte statele au crescutu, numai Franci'a e despoziata si redusa la granitiele din 1789 si reulu diace in principiulu nationalitatii. Pana candu stá tractatulu dela 1815 a fostu concesiu Franciei candu singura candu in aliantia cu Angli'a a tiené contrapondu Europei si popórele ér' cu noi numai Rusi'a in contra nóstra. Lauda resbelulu dela Crimea si intréba, ca de ce s'au dusu francesii la Itali'a si Meccicu? Candu pres'a francesa ér' nadusita, numai potea vorbi pentru libertate in Franci'a, ea se inspirá dar' de libertatea Italiei si a Poloniei. Se dice, ca politic'a nationalitatiloru e o effiintia naturala a principiului regimelui nostru, adeca, votulu universalu. Se facemu inse noi principiulu impregiariloru nóstre interne principiu si pentru politic'a esterna? Ast'a e o retacire, acést'a insemnéza a portá resbelu pentru o idea, care n'are neci macaru real'a invoire a popóreloru. Se cufunda apoi in istoria pana la emigratiunea giateloru si lauda period'a aceea care procreá natiunile moder-

ne (suprematice), lauda pe Carolu celu mare, oare altufeliu si-a priceputu misiunea istorica, apoi dice: se ne despartimu noi de Elsat'i'a, pentruca vorbesce in parte alta limba? Se se desfiintieze Elveti'a, care stá din 3 nationalitati? s'en se se desface Austri'a finduca e compusa din atatea franturi nationale? Ast'a e greu si taia in terenulu fantasmagoriiloru. Germani'a privesce totu la Rinu: ea inse se se întórca catra Vistula (catra Polonia), acolo afla unu poporu mai mare de 10 milióne si de acolo ei vine pericululu. Urmarea de aci va fi unu chaosu pentru Europ'a si pentru Franci'a alu 3lea rang (sentatiune puternica!)

Cine a creatu Itali'a? Póte va dice cineva, ca numai noi amu ajutatú acolo, dar' Europ'a scie contrariulu. Pe Austri'a voieá a o apasá; mai ca s'a omoritu si noi n'am redatu Europei pacea. Se vorbesce despre drepturile popóreloru, dar' drepturile acestea se potu intemeiá numai pe sangele lor, dara creatu italianii nationalitatea lor cu sangele lor? ba nu. Thiers vorbesce mai incolo despre Germani'a, care luandu esemplu dela Itali'a s'a miscatu se se unéscu. Prusi'a a dian: ducatele albingice vorbescu nemtiesce, ele dara se tienu de Prusi'a si betulu poporu danesu remase scurtatu. Aici se provocá Thiers, ca se mai odihnéscu intrerumpenduse siedinti'a pe una ½ óra: De nou se suie pe tribuna D. Thiers si mai vorbesce 1 ½ óra lauda pe Bismark; ca deodata redicá pe Prusi'a cea de 19 la 30 milióne. Armat'a Austriei o vedú Bismark impartita, cu o parte in Italia si elu a judecatu bine pusatiunea. Déca ar' fi invienu Austri'a ar' fi reconstituitu federatiunea germana, ceea ce n'ar' fi fostu atatu de reu, cum e acum restaura'ea Germaniei prin Prusi'a. Franci'a n'avea lipsa decatu se dica unu singuru cuventu. Se fia facutu presiune asupra Italiei luandu federatiunea in apere si amenintiandu cu sabi'a pe celu ce o ar' atacá, atunei tóte s'ar' fi impededatu, ca Prusi'a izolata n'ar' fi purtatu resbelu. Déca portá Franci'a o vorba cá acést'a, camer'a i-ar' fi pus sub pusatiune orce isvóre de ajutória, inse asia unirea Italiei a condusu pe Prusi'a la acést'a marime, si apoi noi suntemu aceia cari amu unitu Itali'a; se se traga de aici consecintiele. Prusi'a acuma are 30 milióne locuitori; federatiunea germana de nordu e numai o ilusiune pentruca Prusi'a are in mana tóta potestatea militaria si diplomatica a Germaniei si bugetulu pentru fiacare soldatu alu lui e mai mare decatu in Franci'a. Apoi granitiele ei la Rinu si la Main ei sunt pompóse si posiede Moguntia (Mainz) pe care o numi Napoleone chiai'a Europei si in casu de a fi batuta se póte trage la Coblenz si la Moguntia. Istori'a ou federatiunea germana de nordu dar' e numai o ilusiune, ca-oe Bismark urgitéza consituirea ei, cá se completeze Germani'a catu mai curundu cu aliantia militaria a statelor de sudu (s'a si facutu cu Bavari'a, Baden si ou Württemberg'a aliantia ofensiva si defensiva supunendu militi'a sub comand'a regelui Prusiei) si asia Prusi'a va avé vr'o 40 milióne la granitiele Franciei. Antri'a care e mai cu totul ruinata, se incérca a se reconstitui. Ar' fi se se doréscu, cá se i succéda, pentruca altufeliu Germani'a nordica va luá in potestatea s'a si provinciele germane ale imperiului acestuia.

Despre cestiunea orientala nu vré a vorbi, ci observéza numai, ca Constantinopolea in man'a CEARULUI ar' redicá pe Rusi'a la prim'a potere; si cuventulu lui Napoleone, cá Europ'a in 50 de ani va deveni séu rusa séu republicana, s'ar' implini in sensulu celu de antai. Ast'a trebuie impiedecata. Combate principiulu nationalitatiloru si in orientu si sustinerea Turciei o afla de lipsa. Provocanduse la vorbele lordului Derby, ca turcii nu sunt barbari mai mari decatu cei ce vréu se ié locul lor, dice: Rusi'a e pericululu, preste oare domnesce unu principe luminatu, inse elu nu e singuru si cauta se se faca secotéla si cu tiar'a lui — Prusi'a ou Rusi'a sunt aliata prin interesele lor. Prusi'a va tacé, candu se va duce Rusi'a la Constantinopole cá si Rusi'a, candu va dá Prusi'a a merge la Rinu; interpeléza dar' pe regimu, cá se dechiaré, déca se afla aliantia facuta intre Prusi'a si Rusi'a?

In fine Thiers totusi crede, ca cu tóte aceste evenimente se afla in man'a Franciei, ea trebuie se se puna in culmea intereselor amenintiate, spre a impededá noiele neajunsuri. Pacea e deajunsu la acést'a. Franci'a n'are aliati. Austri'a inca n'are incedere neci

timpu de a se aratá reconoseatória; Itali'a cauta alte aventuri. Ce se tiene de Spani'a, Pyreneii neci odata n'au fostu asié de nalti; Angli'a s'a saturatu de cauzele Europei; Germani'a e in imparechiare cu Franci'a pentru Dani'a; Scheld'a lasa a se dá vitarii pontulu euscinu si Rusi'a se tiene in departare. Ea la Sevastopole n'a avutu rancuna in contra Franciei, inse in cestiunea danesa si germana nu e de o asemenea parere cu Franci'a. Franci'a debue se apere tóte interesele amenintiate dechiarandu totuodata, ca ea nu vré pentru sine interesu. Dechiararea se fia asié, cá se convinga pe Angli'a despre lealele ei simtieminte, si Angli'a va tieré cu noi. E necesariu, cá Franci'a si Angli'a se mérga mana in mana, pentruca statele cele micutele precum: Olandi'a, Dani'a, Svedi'a se li se alature si Austri'a se urmeze esemplulu lor. In chipulu acest'a pacea se póte ascurá. Franci'a si Europ'a au trebuintia de linieste materiala si spirituala; nu trebuie se se veneze politic'a desiertei popularitati, ci o politica solida, care da libertatea, Patriotismulu, care in Franci'a, gratia Domnului, inca n'a apusu, este o fiacara care are lipsa de suflarea libertatii, pentruca éra si se bobotéscu. Thiers finesce la 6 óre asié: Dati-mi vóia a mai adauge numai unu singuru cuventu: „Neci o eróre se nu se comita mai multu!“ — Siedinti'a se inchise.

Interpelatiunea lui Thiers ér' suscrisa numai de unii amici ai sei, ér' stang'a si majoritatea nu 'lu aplaudá, fiindca atacá principiulu nationalitatii. —

In 15 Martiu incepe Granier Pagès, care fusese membru regimelui provisoriu, elu dechiaru, ca verce statu, verce regime (cu diu si poporu R.) trebuie se aiba un'a influintia morala de idei si principia, nu forti'a armata, ci institutiunile unei natiuni ei castiga stima si inriurintia. . . .

Ollivier predica, ca pentru popóre se afla numai unu singuru principiu, **principiulu dreptatii!** Si Franci'a trebuie se apere ideele dreptatii. Tractatele se observéza; cele dela 1815 erau lungu timpu m. chart'a Europii, ele inse se trentiura de totu prin canonadele dela Sadov'a, nu se mai afla in viatia si de acea-si gratuléza, ca ele portá caracterulu absolutismului. — Acum vremu noi de regula marginile naturale? Vremu se ne estórcemu granitia renana si Belgi'a? Nu! Pentruca popórele nu voru acést'a. Noi amu comisu erori, dar' n'avemu neci o Irlandia neci Venetia. Lipsindune granitiele natiunale suntemu cumva invidiosi? Invidi'a e unu simtiu democraticu (intrerumpere). Eu protestezu in contra teoriei de a invidiá alte state; sum o multu mai sumetiu cu t'ér'a mea, decatu se dorescu, cá marimea ei se se midiolocéscu prin apasarea altora (bravo ei dicemu noi R.). Se damu noi politicei nóstre esteióre principiulu nationalitatiloru? In casu de asié trebuie se ne intielegemu asupra acestui principiu. — Principiulu nationalitatii e dreptulu popóreloru si de acea se potu formá state mari si mici. Consecinti'a acestui principiu este principiulu neintervenitiunei diplomatice. Ni se dice (éca delicatetia, ca retace numele lui Thiers, cá se nu se atinga, acesta e parlamentarismu, ér' nu a se certá cá babele. R.), ca popórele potu dispune despre sórtea lor, inse apoi li se impune cá se nu cuteze a conturba ecilibriulu europénu. —

Ollivier tiene, ca acestu principiu e falsu, pentruca elu ar impededá pe popóre in formarea sortii sale si principiulu neintervenitiunii ar trebui a se sustiené in tóta virginitatea lui. Despre anecsiunile Prusiei dice, ca ele constatéza o vatemare a principiului dreptatii, finduca ide'a cuceririi nu se suferu cu ide'a patriei si ele totu s'au facutu in puterea armelor, ér' nu in numele nationalitatiloru. Prusi'a trebuie se cugete si la Posena, cu tóte acestea Ollivier reconósce federatiunea nordica, finduca emanéza din consultarile parlamentului, apoi trebuie se deosebimu intre anecsiunile cu forti'a, nelegitime, si intre confederatiunile legitime. Mai incolo dico, ca Thiers a fostu nedreptu contra regimu, candu a vrutu se'lu faca respondentu pentru principiulu nationalitatii, pentruca regimel din contra a vrutu, cá popórele se si dechiaru libereu vointiele sale (o voce: si Meccico!). In Meccico a ignoratu regimel acestu principiu si de acea condamnú acést'a (intrerumpere). Aceste intrerumperi me ostenescu dar' nu me confunda. Eu me provoou la simtiulu de dreptate alu camerei. Sciu, ca nu rea-

picu opiniunea maioritatii, dar' tribun'a n'ar fi libera, candu n'ar cutediá cineva a si respicá francu simtiamintele. Neci odata n'a crediutu regimulu, ca principiulu natiunalitatiloru se póte exprime prin rase, ci singuru numai prin vointi'a poporului (ast'a nu o intielegemu! decatu numai combinata cu votulu universalu ad. cu maioritatea poporului). Intr'acést'a sta legea si originalitatea regimului si de aceea o pretiuescu. In congresulu de Parisu, in faoi'a Europei Valewski a propusu acestu principiu; si in conferintiele danese dela Londra Franci'a a dechiaratu, ca acest'a e principiulu seu. In caus'a resbelului ultimulu, dice, ca Franci'a a propusu o conferintia. Austri'a n'a primit'o si archiducele Albrecht in prim'a proclamatune a disu: „In fine a sositu diu'a“, de unde deduce Ollivier, ca Austri'a a voitu resbelulu, fiinduca onóra nu'i concedea a cede Veneti'a fara resbelu; ér' bataliónele glóteloru prusiane credea, ca iute le va rostogoli. E lucru nedreptu a dice, ca se se fi impededatu aliantia'Italiei cu Prusi'a, pentruca Itali'a e unu valu intre Franci'a si Austri'a. Franci'a nu putea decatu se impedece anecestiunile, déca ar fi vrutu a castigá valóre principialoru sale. Mai incolo: Noi suntemu in ajunulu dilei, in care Germani'a de nordu si de sudu se voru impreună. Ce veti dice atunci? Eu dicu fara a asteptá multe, ca acést'a este cestiunea cea mai seriósa (ilaritate!) cea mai seriósa din tóte, cate s'au propusu pana acum. Se afla politica, care se póte lasá se tréca. — Nu se póte dice, ca Franci'a s'a umilitu (nu! nu!), ca altfelu ar fi trasu sabi'a spre a'si asecurá onóra fara a fi asteptatu unu minutu. Nu potu concede, cá se se dica: se mai asteptamu pana ne vomu pregáti, pentruca atunci va fi pré tardinu — uniunea va fi fapta complinita si tóta armat'a germana vomu évé o inaintea nóstra; inse unu opu, care nu e indreptatu catra noi, trebuie se'lu luamu cu incredere. Asupra Prusiei trebuie se se veghieze, fiinduca se totu apropia de Rusi'a, si acesteia i ar dá dominatiunea lumei, a mana. In orce impregiurare trebuie se se impedece aliantia'ntre Rusi'a si Germani'a. In Germani'a se afla o partita in contra Rusiei. In 1848 inca s'a disu in parlamentulu Germaniei, ca o aliantia a Prusiei cu Rusi'a se considera a fi indreptata in contra libertatii Germaniei. Se afla si pentru Rusi'a o partita, inse candu se vorbesce in contra Franciei, ast'a se face numai prin antisiambrele oitadelei din Potsdam, ér' in anim'a poporului germanu se afla numai amicitia pentru Franci'a (bravo!) ambe 'si poftescu pace intre sine. Franci'a doresce pacea; eu vréu pacea cu onóre si demnitate, inse preferu resbelulu unei pace rusinóse. —

In 16 Martiu responde min. de statu Rouher la interpelatiunea lui Thiers, care o vomu publicá totu in estrasu miediosu in numerii viitori, acum prevenim, cumoa elu despre caus'a orientala a dechiaratu in numele regimului, cumca intre Franci'a si Rusi'a nu se afla aliantia, dechiarandu, ca déca in Petropolea se venéza asemeni planuri ambitióse cá in 1854, apoi si acum va dá totu de acele pedeci cá si atunci. Angli'a si Franci'a unite se voru opune politicei agresive a Rusiei (Voru urmá.)

Mai nou.

— Se aude, ca c. Pechy nu vine cá comisariu la Ardélu ci merge la Fiume. Wéér Farkas, supremulu comite alu Solnocului interioru a muritu in Desiu.

— Desbaterile in camer'a din Pest'a inca totu decurgu pro si contra pana candu se voru satuá inca multi oratori insinuati spre a repeti cele dise de altii. Deák inca n'a cuventatu. —

— Se adeveresce scirea, ca Mai. S'a ar fi aplaciatu redicarea a 10 batalione de honvedei, cá se faca servitiale pentru gendarmeria, care corpu va stá la dispusetiunea min. din lăintru, caroru li se va mai adange si unu numeru de escadróne de huszári. — Numele de „honvéd“ dela 1848 e impreunatu cu mai multe scene triste, decatu se se póta numi fara fiori, altu nume erá mai nebatatoriu la ochi! — Se scirea, ca la casu de resbelu bataliónele de honvedei se voru imultí pana la 100. —

— Mai. S'a se duse la Vien'a si ér' se reintórse la Pest'a, unde a facutu o excursiune la mosi'a Gödöllö, care o cumpará miş. de fin. Lonyai cu 1.800,000 fl. pentru rege, cu invoierea camerei deputatiloru. Venitulu acestei mosie din regalie e 20.000 pe anu si are 11 comune fóste iobagi, ad. Gödöllö, Kerepes, Dany si Isászeg, precum si pusteale Egerszeg, Besenyö, Dalati, Szt. György, Nyiregyház, Szt. Király si Bay. Regele nu póte fi feudalistu. —

— Dela Vien'a si dela Croati'a astadi n'avemu ce referá, decatu ca se facu pregatirile pentru incoronarea regelui Ungariei, la care se dice, ca si principele roman. Carolu si alu Serbiei Michaelé voru fi de facia, nu se scie din ce puncte de vedere. —

— Dupa expresiunile min. Andrásy in camera apoi Ungari'a inca e pentru statulu quo din Orientu si pentru paciu'ta desvoltare a popóreloru de acolo. — In caus'a Croatiei intr'unu consiliu ministerialu din Bud'a se dice, ca Mai. S'a imp. a dechiaratu ca va concede croatiloru numai atat'a, pre catu pretinde intregitatea teritoriului corónei St. Stefanu, adica aici se póte intielega si numai uniunea personala. —

ROMANIA 26 Martiu. Eoa s'a terminatu desbateria asupra proiectului de lege pentru stramutarea curtii de casatiune la Iasi, si se primí translocarea curtii de casatiune la Iasi cu o maioritate impunetória de 72 voturi in contra la 41. Dupa opiniunea nóstra erá mai cu scopu a votá unu imprumutu natiunalu, si pentru adunarea acestuia, infintiarea unei reuniuni intre toti romanii, cá prin actii se se edifice drumulu de feru in timpu catu se póte mai scurtu pana la Iasi. Ast'a o aplaudámu si noi, caroru nu ne pláce intre romani imprastiarea si derangearea organeloru vitale ale unui statu, care trebuie tóte se fia unulu longa altulu, pentruca totulu se nu suferé scadere prin impedecearea functiuniloru pentru departare. — Dealt'ntrelea domina linisce. Dè Domnulu cá se domineze in animele toturoru o grigia mai mare de totu decatu de egoisme, in care fú pana acum inglodata intru atat'a bel'a Romania, prin spiritulu stricatiunii, ce se insuffá prin sistem'a fanariotica. —

In ITALIA regele deschise noulu parlamentu. Discursulu de tronu se ocupa mai numai cu ordinarea causeroru interioré si apasa necesitatea nemicsiorarii contributiunii. —

Gurgin, in 9 Mart. 1867.

In Calatoria pe aici aflai, ca din tóte laturile concurgu notabilitatile maghiare ale acestui

tienutu in curtea familiei br. Bornemisa si sub conducerea br. Matkasi Franciscu au compuu adresa de felicitare ministeriului maghiaru. — Intre ospetii veniti au fostu si D. Prota Crisanu cu fiulu seu Georgie cari dóra voru descrie insemnatatea acestei adunari. —

Cu acésta ocazione me 'nconostiintiai, ca spre durerea acestei tienutu Parochulu romanu G. Dimitriu Angelu din locu sau mutatu la cele eterne in 27 a l. tr. lasandu dopa sine una orfana. — Angelu au fostu membrulu asociatiunei Transilvane, theologu absolutu cu clase emnente si purtare morala esemplaria; — stationatu inainte de aceste cu 21 ani in parochi'a Gurguiului, unde portiuna canonica e numai de 1 jugu aratura, 4 juguri si 300 stanjini fenatia.

Tacundu calamitatile si suferintiele peste cate au debuitu a trece acestu preotu, care fuse uniculu lucefer a lu acestei tienutu, cu durere debe se plangemu, ca cu repausatulu s'a inmortatatu nesce talente escelente, una anima plina de ardóre si abnegatiune de sine dorindu numai cá natiunea se i fia ferice! Aideti cu totii cati iubiti, lucrati cu oredintia si ve espuneti pentru onóra si binele natiunii, se oftamu o oftare de onóre pentru zelosulu acestu nationalistu si sei dicemu; tieren'a se ti fia usiora! Caruia in semnu de recunoscentia ei si dicemu memoria neuitata!

Nr. 40 ex 1867.

1-3

CONCURSU.

In comun'a Rosia montan'a in comitatulu Albei inferióre din Transilvani'a, au devenitu statiunea de fisicu montanu vacanta.

Cu statiunea acésta e impreunatu unu salariu annuale de 750 fl. v. a. unu intretienementu de cale de 120 fl., bani de cuartiru de 100 fl. v. si dreptulu de pensiune dupa normele custatóre pentru oficialii de statu. —

Doritorii de a ocupá acésta statiune, au a si substerne cererile loru documentate, in carii e a se arata cunoscentia' perfectá a limbei romane, maghiare si germane, pe calea superioriloru sui, la directiunea subscrisa, celu multu pana pana 20 Maiu 1867 si in acele totudeunadate a se dechiará, déca sunt resoluti a si primi acésta statiune pe calea substitutiunei si pana la urmend'a definitiva denumire.

Dela directiunea fondului pisetale.

Abrudu in 24 Martiu 1867.

Basilii Bosiota,
presidintele fondului pisetale.

Cursurile la bursa in 29. Martiu 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 9 cr. v.
Augsburg	—	—	126 „ 25 „

Cele mai eftine premenele din lume.

Micsiorare totala a pretiurilor

in fabric'a cea de antaiu si cea mai mare de premenele de inu alui Louis Modern din Vien'a, Tuchlauben Nr. 11.

Pentru barbati, femei si copii cu pretiuri bagatele, devindere totala.

Pentru puritate lucru bunu si forma potrivita se garantéza, cu tóte aceste pretiurite sunt asié de scadiute, incatu de securu va prinde mirarea pre ori cine, care va incercá a procura aceste, si 'lu va induplecá a'si procurá de nou. Comisiunile se voru tramite in ori si ce locu, si voru corespunde intru tóte cu cerinti'a. Camasiile cari nu voru fi de ajunsu potrivite, seu cari nu voru conveni se potu tramite indreptu

Pretiuurile curente la premenele de ori ce marime.

Pretiuuri fise nestramutate, chiaru si pentru speculatori si negutiatori.

Camasi gata pentru barbati lucrulu celu mai buna de mana.

Camasi de inu din tortu albu	in locu de fl. 2.50	numai fl. 1.80
Sórta fina cu cretie la peptu	„ fl. 4.50	„ fl. 2.30
Camasi fine Irlandese si de Rumburg	„ fl. 6.—	„ fl. 2.80
Camasi de pandia fina Olandesa	„ fl. 6.50	„ fl. 3.—
Camasi de Rumburg si tortu de mana	„ fl. 7.50	„ fl. 3.50
Camasi de cele mai fine de Rumburgu		
lucru de mana fórte frumosu	„ fl. 10.—	„ fl. 4.50
Din pandia de cea mai fine de batistu belgianu	fl. 12.—	„ fl. 5.50

Camasi de Schirting albe si colorite.

Camasi pentru barb. de Schirting albu	in locu de fl. 3.—	num. fl. 1.80
Din Schirting francesu de celu mai finu	„ fl. 4.25	„ fl. 2.80
Camasi colorite de form'a cea mai nóua	„ fl. 2.50	„ fl. 1.50
Camasi elegante de Schirting coloritu	„ fl. 4.50	„ fl. 2.50
Camasi francesu de batistu colorite	„ fl. 6.50	„ fl. 3.50
Camasi de cele mai nóue de balu suprafine	„ fl. 6.50	„ fl. 3.50

Pandiarrii, basmale, fecie de mésa.

Pandia fórte fina Irland. si de Rumb. 50 coti,	in locu d. fl. 50	num. fl. 24
Pandia „ de inu tiesatura de batist. 50 coti,	„ fl. 80	„ fl. 45
Basmale (marame) fórte fine asemenea batiste de in 1/2 ducinu	1 fl., 1.50, 1.80	pana 2 fl.
Basmale fórte fine de inu, de batistu 1/2 ducinu	2 fl. pana 2 fl. 50	
Gulere elegante de barbati 1/2 ducinu	1 fl. 50, 1.80,	2 fl.

Comisiunile din provincia se platescu dupa ce au sositu marfa la post'a respectiva. La procurarea camasiilor se cere (grosimea), perimetrulu gutului.

Adres'a este: An das Central-Depot der ersten Leinwásche-Niederlage
Louis Modern, Wien, Stadt, Tuchlauben Nr. 11. (3)